

1. ΘΑ ΠΛΗΡΩΣΟΥΜΕ ΑΚΡΙΒΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ

Μέσο: . . . . . ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 23/11/2013 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 23/11/2013

Σελίδα: 1

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΛΙΤΟΤΗΤΑΣ, ΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΚΟΠΩΝ

Θα πληρώσουμε ακριβά το πρωτογενές πλεόνασμα

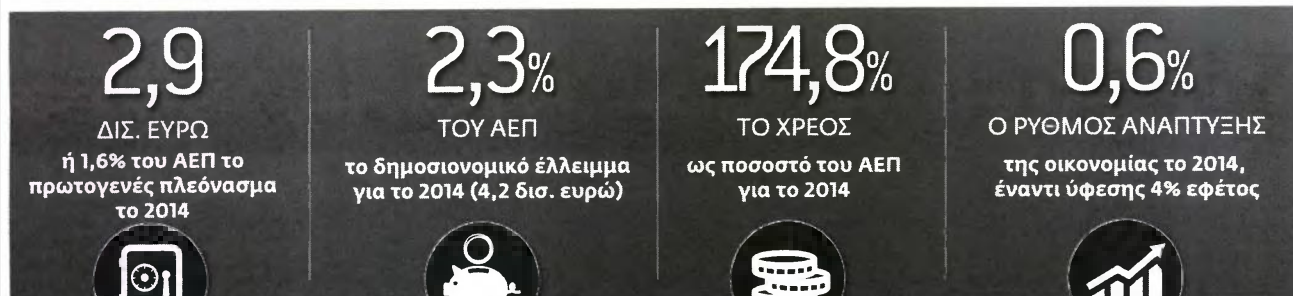
ΣΧΕΔΟΝ διπλάσια από το 2013 η φορολογική επιβάρυνση των πολιτών τη νέα χρονιά

ΜΙΣΘΟΙ, συντάξεις, κοινωνικά επιδόματα σηκώνουν το βάρος της μείωσης δαπανών

ΑΠΟΔΥΝΑΜΩΜΕΝΟ το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων **Σελ. 6-7**

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ■ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΑ

ΣΧΕΔΟΝ ΔΙΠΛΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΟ 2013 Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΤΗ ΝΕΑ ΧΡΟΝΙΑ

Προϋπολογισμός λιτότητας, φό

Ισχνές δημόσιες επενδύσεις

ΚΟΝΔΥΛΙΑ 6,8 ΔΙΣ. ευρώ σκοπεύει να «ρίξει» στην αγορά τον επόμενο χρόνο η κυβέρνηση, εφόσον δεν αλλάξει γνώμη και περικόψει πόρους στη διάρκεια του έτους. Πράγμα το οποίο συνέβη και φέτος, καθώς το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) ξεκίνησε το 2013 έχοντας στα ταμεία του επενδυτικές δαπάνες 6,850 δισ., ευρώ, οι οποίες όμως στην πορεία μίκρυναν κατά 250 εκατ. ευρώ. Σε ό,τι αφορά την κατανομή αυτών των κονδυλίων, προτεραιότητα θα δοθεί στους τομείς των μεγάλων έργων υποδομών (οδικά έργα, σιδηροδρομικοί μετρό κ.λπ.), της επιχειρηματικότητας (κυρίως σε μεταποίηση και τουρισμό), αλλά και σε προγράμματα που έχουν να κάνουν με την αποκατάσταση ζημιών από σεισμούς, πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές. Το θέμα είναι αν με ένα τόσο «φτωχό» επενδυτικό πρόγραμμα θα μπορέσει η ελληνική οικονομία να εξέλθει της ύφεσης και να βρει βηματισμό προς την ανάπτυξη. Ως προς το τελευταίο μέγεθος, η κυβέρνηση εμφανίζεται αρκετά αισιόδοξη, εκτιμώντας ότι το 2014 θα ξεπεράσει τη πρώτη ικμάδα φωτός στο σκοτεινό «ταούνε» της ύφεσης, εντός του οποίου βρίσκονται εδώ και έξι χρόνια οι Έλληνες πολίτες. Η κάμψη του ΑΕΠ το 2013 δεν θα ξεπεράσει το 4%, ενώ την επόμενη χρονιά η ελληνική οικονομία θα δει για πρώτη φορά θετικό πρόσημο στην ανάπτυξη, 0,6%.

Του ΜΑΡΙΟΥ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ακόμα μια δύσκολη χρονιά περιμένει τους Έλληνες φορολογουμένους, οι οποίοι θα πρέπει να υποστούν νέες θυσίες για να πετύχει η χώρα πρωτογενές πλεόνασμα 3 δισ. ευρώ το 2014 από 812 εκατ. ευρώ εφέτος. Με την ανεργία στο 27% και το «κοντέρ» στα ληξιπρόθεσμα χρέη να δείχνει ήδη τα 62 δισ. ευρώ, ο επιπλέον «λογαριασμός» των μέτρων των 6 δισ. ευρώ που φέρνει ο προϋπολογισμός του 2014 είναι ιδιαίτερα βαρύς.

Η φοροδοτική ικανότητα της πλειονότητας των πολιτών έχει εξαντληθεί, ενώ οι περαιτέρω περικοπές δαπανών που προβλέπονται θα πλήξουν το κοινωνικό κράτος, και πρωτίστως την υγεία και την παιδεία. Τα μέτρα αυτά είναι μόνο η αρχή από τη στιγμή που οι διαπραγματεύσεις με τους δανειστές για την κάλυψη του δημοσιονομικού «κενού» του 2014 δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί.

Από τη στιγμή που η τρόικα ανεβάζει αυτό το «κενό» στα 2,5 δισ. ευρώ, ενώ η ελληνική πλευρά προσδιορίζει τα νέα, διαρθρωτικού χαρακτήρα, μέτρα στα 1,5 δισ. ευρώ, το ενδεχόμενο της κατάθεσης ενός συμπληρωματικού προϋπολογισμού τον Φεβρουάριο παραμένει ανοιχτό. Το τοπίο θα ξεκαθαρίσει όταν οριστικοποιηθεί η συμφωνία με την τρόικα και η κυβέρνηση θα προτάξει το μοναδικό διαπραγματευτικό «χαρτί» που θα έχει στη διάθεσή της και που δεν είναι άλλο από το πρωτογενές πλεόνασμα, το οποίο άλλες πηγές το ανεβάζουν στο 1 δισ. ευρώ στο τέλος του 2013.

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, ο νέος προϋπολογισμός προβλέπει αυξημένες εισπράξεις από τη φορολογία των εισοδημάτων και της περιουσίας, αλλά και μεγάλες περικοπές των κονδυλίων που προορίζονται για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής. Οι εισπράξεις από τον φόρο εισοδήματος είναι αυξημένες κατά 1,3 δισ. ευρώ (11,5%), από τους φόρους περιουσίας κατά

Ο υπουργός Οικονομικών Γιάννης Στουρνάρας παραδίδει στον πρόεδρο της Βουλής, Ευάγγελο Μείμαρκα, τον προϋπολογισμό

1,1 δισ. ευρώ (41,5%), τη στιγμή που η χρηματοδότηση του ασφαλιστικού συστήματος και της υγείας είναι μειωμένη κατά 3,14 δισ. ευρώ (από τα 17 δισ. ευρώ στα 13,9 δισ. ευρώ).

Τα βασικά σημεία

Σύμφωνα με τον νέο προϋπολογισμό:

1 Το πρωτογενές πλεόνασμα θα ανέλθει φέτος σε 812 εκατ. ευρώ (0,4% του ΑΕΠ) και σε 2,9 δισ. ευρώ ή 1,6% του ΑΕΠ το 2014.

2 Το δημοσιονομικό έλλειμμα για το 2013 υπολογίζεται σε 2,2% του ΑΕΠ (3,9 δισ. ευρώ) και σε 2,3% του ΑΕΠ (4,2 δισ. ευρώ) για το 2014.

3 Το χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ υπολογίζεται στο 175,5% για το 2013 και στο 174,8% για το 2014.

4 Η ελληνική οικονομία θα επιστρέψει σε ανάπτυξη το 2014 με ρυθμό 0,6%, έναντι ύφεσης 4% φέτος, σε συνθήκες μάλιστα αποπληθωρισμού (-0,4%).

5 Οι επενδύσεις προβλέπεται να αυξηθούν κατά 5,3%, από -5,9% φέτος, οι εξαγωγές θα αυξηθούν

Θα την πληρώσουν μισθοί, συντάξεις, επιδόματα

«ΠΕΡΙΚΟΠΕΣ» 3,2 ΔΙΣ. ΕΥΡΩ σε μισθούς, συντάξεις, κοινωνικά επιδόματα και στα κονδύλια χρηματοδότησης για τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και την υγεία προβλέπει ο νέος προϋπολογισμός. Οι συνολικές δαπάνες προβλέπεται να περιορισθούν στα 49,5 δισ. ευρώ, από 52,6 δισ. ευρώ φέτος (μείωση 6,1%). Το κονδύλι για αποδοχές και συντάξεις μειώνεται κατά 280 εκατ. ευρώ, στα 17,723 εκατ. ευρώ, αφού από το 2014 μπαίνουν σε εφαρμογή τα μέτρα που προβλέπει το αναθεωρημένο Μεσοπρόθεσμο, όπως οι περιορισμένες προαλήψεις για αναπληρωτές καθηγητές και για προσωπικό που υπηρετεί με συμβάσεις στο Δημόσιο και η μείωση του αριθμού των εισακτέων στις παραγωγικές σχολές. Αντίθετα, οι δαπάνες για συντάξεις υπαλλήλων και λειτουργών του

Δημοσίου θα είναι το 2014 αυξημένες κατά 262 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με το 2013, λόγω του αυξημένου αριθμού αποχωρήσεων.

Την ίδια ώρα, όμως, η κυβέρνηση «κόβει» κατά 3,14 δισ. ευρώ τις δαπάνες χρηματοδότησης των ασφαλιστικών ταμείων, γεγονός το οποίο δεν αποκλείει νέες αναπροσαρμογές στις συντάξεις για τους ασφαλιστικούς οργανισμούς που δεν θα μπορέσουν να περιορίσουν τις ανάγκες χρηματοδότησης στα όρια δαπανών του προϋπολογισμού.

Μεγάλη εξοικονόμηση δαπανών εκτιμάται ότι θα έχει ο προϋπολογισμός και από μέτρα που έχουν ήδη ψηφισθεί στη Βουλή και θα «τρέξουν» από το νέο έτος. Τα μέτρα αυτά προβλέπουν:

■ Διακοπή της χορήγησης του ΕΚΑΣ

από την 1.1.2014 σε όσους χαμηλοσυνταξιούχους δεν έχουν συμπληρώσει το 65ο έτος ηλικίας. Υπολογίζεται ότι εντός του 2014 θα χάσουν το ΕΚΑΣ περίπου 60.000 σημερινοί δικαιούχοι.

■ Την περικοπή της δαπάνης για την καταβολή τραπεζικών και πολυτεχνικών επιδομάτων, μέσω της εφαρμογής ακόμη πιο αυστηρών εισοδηματικών κριτηρίων. Την περικοπή των επιδομάτων ανεργίας επίσης, μέσω της εφαρμογής ακόμη πιο αυστηρών εισοδηματικών κριτηρίων. Την περικοπή των παροχών υγείας του ΕΟΠΥΥ κατά 538 εκατ. ευρώ, μέσω της εφαρμογής παρεμβάσεων για τον εξορθολογισμό των δαπανών νοσηλείας του οργανισμού.

Οι παρεμβάσεις αυτές προβλέπουν την εφαρμογή κλιμακούμενου ποσοστού επιστροφής (rebate) και

μηχανισμού αυτόματης επιστροφής (claw-back) για νοσήλια, διαγνωστικές εξετάσεις και φυσικοθεραπείες, την ανάθεση σε ιδιωτικές ελεγκτικές εταιρείες του ελέγχου των παραστατικών και των αναγκαίων δικαιολογητικών, την εκκαθάριση των λογαριασμών μεταξύ του ΕΟΠΥΥ και των συμβεβλημένων με αυτόν παρόχων υπηρεσιών υγείας και την αναθεώρηση του υφιστάμενου συστήματος Κλειστών Ενοποιημένων Νοσηρίων (ΚΕΝ). Την περικοπή της φαρμακευτικής δαπάνης του ΕΟΠΥΥ κατά 1,057 δισ. ευρώ.

Συνολικά οι επιχορηγήσεις προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, τα κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τους ΟΤΑ εκτιμάται ότι θα περιορισθούν κατά 18,4%, στα 13,953 δισ. ευρώ, το 2014, από 17,084 δισ. ευρώ φέτος.

1. ΘΑ ΠΛΗΡΩΣΟΥΜΕ ΑΚΡΙΒΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ

Μέσο: . . . . . ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 23/11/2013 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 23/11/2013

Σελίδα: 7

ρων, περικοπών

Στη «μέγκενη» το κράτος

Σε καθεστώς αυστηρής λιτότητας μπαίνουν τα υπουργεία Εργασίας και Υγείας, των οποίων τα κονδύλια «ψαλιδίζονται» κατά 2,3 δισ. ευρώ. Βέβαια, το μεγαλύτερο βάρος αυτής της προσαρμογής θα κληθεί να σηκώσει το υπουργείο Εργασίας, που θα πρέπει να μειώσει κατά 1,2 δισ. ευρώ τις δαπάνες του σε σχέση με τις φετινές. Από τη «μέγκενη» του νέου προϋπολογισμού δεν θα γλιτώσουν και τα λειτουργικά έξοδα του κράτους, με τις καταναλωτικές δαπάνες του κράτους να περιορίζονται κατά 443 εκατ. ευρώ ή σε ποσοστό 18,7% και να προωθούνται στα 1,932 δισ. ευρώ. Η μείωση αυτή εκτιμάται ότι θα προέλθει από τις εξής «πηγές»:

- Από τις μετακινήσεις προσωπικού στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.
- Από τα χαμηλότερα ενοίκια για τη στέγαση των κυβερνητικών κτιρίων.
- Από περικοπές δαπανών για υδρεύση, θέρμανση, ηλεκτρική ενέργεια και τηλεπικοινωνίες.

κατά 4,6% (από 2,5%), ενώ οι εισαγωγές θα μειωθούν κατά 1,3% έπειτα από μείωση 7% το τρέχον έτος.

6 Προβλέπεται μικρή αύξηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) στα 6,8 δισ. ευρώ το 2014, από 6,65 δισ. ευρώ φέτος.

7 Η ιδιωτική και η δημόσια κατανάλωση θα μειωθούν κατά 1,6% και 4% αντιστοίχως.

8 Η ανεργία θα υποχωρήσει στο 24,5% το 2014, έναντι 25,5% το 2013, και η απασχόληση θα αυξηθεί κατά 0,6%, έναντι υποχώρησης 3,5% φέτος.

9 Υπολογίζεται επίσης ότι το κράτος θα έχει αποπληρώσει μέχρι το τέλος του 2013 ληξιπρόθεσμα χρέη 6,6 δισ. ευρώ.

10 Προβλέπεται αποθεματικό 1,120 δισ. ευρώ το 2014.

Φόροι 8 δισ. ευρώ

Σχεδόν διπλάσιους φόρους, που φθάνουν τα 8 δισ. ευρώ, καλούνται να πληρώσουν για το 2014 χιλιάδες ιδιοκτήτες ακινήτων, ελεύθεροι επαγγελματίες, μικρομεσαίοι και ατομικές επιχειρήσεις. Οι φόροι αυτοί, που για το 2014 θα κάνουν... τη διαφορά στα κρατικά ταμεία, είναι αυξημένοι κατά 77% σε σχέση με τους φετινούς των 4,4 δισ. ευρώ.

Ο νέος προϋπολογισμός μπορεί να μην κατονόμαζε τα μέτρα με τα οποία θα καλυφθεί το δημοσιονομικό «κενό» του 2014, ωστόσο μέσα από τις αριθμητικές παραδοχές δίνει το στίγμα για το ποιο φορολογούμενοι θα πληρώσουν το «μάρμαρο» της προσαρμογής και των νέων σκληρών απαιτήσεων της τρόικας.

Μόνο από τους φόρους που θα επιβληθούν στην περιουσία, το οικονομικό επιτελείο προσδοκά σε εισπράξεις 3,93 δισ. ευρώ, ενώ άλλα τόσα 3,89 δισ. ευρώ εκτιμάται ότι θα εισρεύσουν από την αύξηση της φορολογίας σε περισσότερες από 1 εκατ. μικρές

και μεγάλες επιχειρήσεις. Πρόκειται για επιβαρύνσεις οι οποίες θα έρθουν να προστεθούν μαζί με τα υπόλοιπα φορολογικά βάρη που θα κληθούν να σηκώνουν τα ελληνικά νοικοκυριά το 2014.

Οι φόροι το νέο έτος αυξάνονται κατά 2,3 δισ. ευρώ, στα 49,7 δισ. ευρώ, και η νέα «σοδειά» των εισπράξεων θα προέλθει από τις αλλαγές που επήλθαν στον τρόπο φορολόγησης των εισοδημάτων μισθωτών, συνταξιούχων και μικρομεσαίων.

Ουσιαστικά, πρόκειται για μέτρα που έχουν ήδη ψηφισθεί και η επίδρασή τους θα φανεί με τα εισοδήματα που θα δηλώσουν οι πολίτες από την άνοιξη του 2014.

Μεταξύ αυτών είναι η κατάργηση του αφορολόγητου ορίου των 5.000 ευρώ και των πρόσθετων αφορολόγητων ορίων για τα προστατευόμενα παιδιά, ο νέος τρόπος φορολόγησης των ενοικίων (σ.σ.: αυτοτελώς από το πρώτο ευρώ), η κατάργηση του συνόλου σχεδόν των φοροαπαλλαγών κ.ά. Αναλυτικότερα:

1. Στα 54,7 δισ. ευρώ αναμένεται να διαμορφωθούν τα συνολικά έσοδα του νέου προϋπολογισμού, αυξημένα κατά 2,1 δισ. ευρώ σε σχέση με τα φετινά. Τα φορολογικά έσοδα προβλέπεται να φθάσουν στα 45,6 δισ. ευρώ, υψηλότερα κατά 1,2 δισ. ευρώ ή σε ποσοστό 2,8% σε σχέση με τα φετινά (47,4 δισ. ευρώ).

2. Από άμεσους φόρους ο νέος προϋπολογισμός αναμένει έσοδα 21,5 δισ. ευρώ, ενώ από τους έμμεσους 24,08 δισ. ευρώ.

3. Τη μεγαλύτερη συμβολή στις εισπράξεις έχουν οι φόροι στην περιουσία που αυξάνονται κατά 41,4%, στα 3,93 δισ. ευρώ, για το 2014, από 2,78 δισ. ευρώ το 2013 (αύξηση 1,1 δισ. ευρώ). Να σημειωθεί ότι παραμένει σε εκκρεμότητα το νομοσχέδιο με τον ενιαίο φόρο στα ακίνητα, που δεν έχει ακόμη εγκριθεί από την τρόικα και κάνει λόγο για κατώτερα έσοδα 2,65 δισ. ευρώ.

4. Αυξημένοι κατά 137,3% ή κατά 2,25 δισ. ευρώ είναι οι φόροι στο εισόδημα για τα νομικά πρόσωπα, που «αυγατίζουν» στα 3,89 δισ. ευρώ το 2014, από 1,64 δισ. ευρώ φέτος.

5. Έσοδα 2,137 δισ. ευρώ θα έχει ο προϋπολογισμός από μερίσματα και συμμετοχές που διατηρεί το Δημόσιο σε κρατικές επιχειρήσεις.

6. Στα 14 δισ. ευρώ θα κατέλθουν οι φόροι από τις συναλλαγές το 2014, από 14,48 δισ. ευρώ φέτος. Στα 13,533 δισ. ευρώ υποχωρούν οι εισπράξεις από τον ΦΠΑ, ενώ οι φόροι στα πετρελαιοειδή αυξάνουν στα 2,41 δισ. ευρώ.

7. Οι εισπράξεις φόρων από τα παρελθόντα οικονομικά έτη θα φθάσουν στα 632 εκατ. ευρώ (αύξηση 10,2%).

8. Πτώση κατά 62,1% στα 200 εκατ. ευρώ θα σημειώσουν οι φόροι από τις μεταβιβάσεις κεφαλαίου.

9. Σε υψηλά επίπεδα θα κυμανθούν και οι επιστροφές φόρων για το 2014, που θα ανέλθουν σε 2,78 δισ. ευρώ.

10. Εκτακτα έσοδα 2,641 δισ. ευρώ (επιστροφές κερδών από ελληνικά ομόλογα που έχουν στην κατοχή τους ευρωπαϊκές τράπεζες SMPs και ANFAs) θα έρθουν το 2014 στα δημόσια ταμεία και αναμένεται να αποτελέσουν τη νέα «σανίδα σωτηρίας» για το πρωτογενές πλεόνασμα. Για το 2013 τα συνολικά έσοδα από ANFAs και SMPs θα ανέλθουν σε 2,682 δισ. ευρώ.

Οι καθηγητές Αδίκος

Το σχέδιο της κυβέρνησης με την επαναβάπτιση του έκτακτου χαρακτήρα, που τελικά μονιμοποιήθηκε και ήδη έχει αλλάξει δύο ονόματα από ΕΤΗΔΕ σε ΕΤΑΑ και θα τώρα θα γίνει ΕΝΦΑ, μαζί με την παραμονή του ΦΑΠ όχι μόνο είναι ληστρικό, αλλά είναι και κατάρπυστα παράλογο και αντισυνταγματικό.

της ΕΛΕΝΗΣ ΤΖΟΥΤΖΑ

Αυτό επιβεβαιώνει με επιστημονικούς όρους ο έγκυρος συντατολόγος Κώστας Χρυσόγονος, καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ενώ και ο καθηγητής Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών Βασίλης Δαλαμάγκας τεκμηριώνει με οικονομικούς όρους την παράβαση της αρχής της δίκαιης κατανομής των φορολογικών βαρών και παράλληλα κάνει λόγο για αντανάπτυξιακά κίνητρα τη στιγμή που η κυβέρνηση προσπαθεί λόγω των πελατειακών σχέσεων της να υπερφορολογήσει τα ακίνητα, αντί να προχωρήσει στις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις και στην εξοικονόμηση πολιτικών πόρων καταστρώνοντας τα φαινόμενα αδιαφάνειας και διαφθοράς στον υπεράριθμο δημόσιο τομέα. Συγκεκριμένα, οι δύο καθηγητές απαντούν στις ερωτήσεις της «Ε» ως εξής:

ΚΩΣΤΑΣ ΧΡΥΣΟΓΟΝΟΣ,
καθηγητής
Συνταγματικού Δικαίου

Πόσο συνταγματικό είναι να φορολογείς κάποιον όταν δεν έχει συγκεκριμένα έσοδα από την ακίνητη περιουσία του και όταν οι περικοπές σε μισθούς και συντάξεις έχουν οδηγήσει τους Έλληνες στα όρια της φτώχειας;

Σύμφωνα με το Σύνταγμα (άρθρο 4, παρ. 5) οι Έλληνες υποχρεούνται να συμβάλλουν στα δημόσια βάρη ανάλογα με τις δυνατότητες τους. Η έννοια των «δυνάμεων» επιμύηται, κατά σταθερή νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, όχι μόνο στο εισόδημα αλλά και στην περιουσία, η οποία μπορεί να φορολογηθεί αυτοτελώς. Ωστόσο, σε περίοδο οικονομικής κατάρρευσης, όπου κάθε μορφή αξιοποίησης των κενών ακινήτων καθιστάτε ανέφικτη, θα μπορούσε να θεωρηθεί συνταγματικά επιβεβλημένη η μείωση

Κ. Χρυσόγονος και Β. Δαλαμάγκας τεκμηριώνουν τις ανισότητες που εισάγει ο νέος φόρος ακινήτων και αντισυνταγματικός ο ΕΝΦΑ

της φορολογίας των μη προσοδοφόρων ακινήτων.

Δηλαδή, θεωρείτε ότι ο συζητούμενος ΕΝΦΑ και ο ΦΑΠ είναι εντός των ορίων του Συντάγματος και αν όχι, τι μπορούν να κάνουν οι πολίτες προκειμένου να προστατέψουν τις περιουσίες τους;

Ο Ενιαίος Φόρος στα Ακίνητα διατηρεί ουσιαστικά τόσο το «έκτακτο τέλος» (χαράτσι) όσο και τον ΦΑΠ. Από τους δύο αυτούς φόρους όμως μόνο ο ΦΑΠ έχει τα απαιτούμενα από το Σύνταγμα (αρχή της φοροδοτικής ισότητας) χαρακτηριστικά της πρόβλεψης αφορολόγητου ορίου και της κλιμάκωσης του φορολογικού συντελεστή ανάλογα με τη φορολογική αξία της ακίνητης περιουσίας του υποχρεού. Αντίθετα το «χαράτσι» επιβαρύνοντας κάθε ακίνητο ξεχωριστά, αδιακρίτως το ποιος είναι ο ιδιοκτήτης του, καταλήγει σε αντισυνταγματική εξομείωση ανόμοιων καταστάσεων. Συνεπώς, οι φορολογούμενοι πρέπει να προσβάλουν τα εκκαθαριστικά του «ενιαίου φόρου» στα διοικητικά δικαστήρια. Η σχετική απόφαση 1972/2012 του ΣτΕ έκρινε συνταγματικό «ανεκτό» το έκτακτο τέλος, ακριβώς στη βάση του έκτακτου χαρακτήρα του. Συνεπώς, εάν το ανώτατο δικαστήριο εμμένει στη γραμμή που χάραξε θα κρίνει τον ενιαίο φόρο αντισυνταγματικό.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΔΑΛΑΜΑΓΚΑΣ,
καθηγητής Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

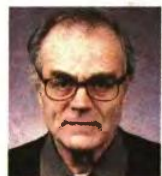
Είναι λογικό να ζητεί η κυβέρνηση το 1,9% του ΑΕΠ της χώρας από φόρους στα ακίνητα; Και σε ποιες άλλες χώρες παγκοσμίως ισχύει κάτι παρόμοιο;

Προσωπικά, δεν θα χρησιμοποιούσα τον όρο «λογικό ή παράλογο», αλλά μάλλον τον όρο «δίκαιο ή άδικο». Η επιβολή του νέου φόρου επί των ακινήτων συνιστά μια σοβαρή παράβαση της αρχής της δίκαιης κατανομής των φορολογικών βαρών για τους εξής λόγους:

Ο μέσος φορολογικός συντε-

«Οι φορολογούμενοι πρέπει να προσβάλουν τα εκκαθαριστικά του "ενιαίου φόρου" στα διοικητικά δικαστήρια»

Η υπερφορολόγηση θα μπορούσε να έχει αποφευχθεί αν η πολιτική εξουσία είχε τη θέληση να περιορίσει τη φοροδιαφυγή

λεστής διαμορφώνεται σε υπερδιπλάσια επίπεδα από τον αντίστοιχο μέσο στις άλλες χώρες της Ε.Ε. Εάν, μάλιστα, ληφθούν υπόψη και οι δεκάδες άλλες επιβαρύνσεις

των ακινήτων στην Ελλάδα καταλήγουμε σε μια σημαντική υπερφορολόγηση της ατομικής ιδιοκτησίας. Η θέσπιση χαμηλών συνολικά συντελεστών φορολόγησης των ακινήτων (0,1%-0,5%) επιβάλλεται από το γεγονός ότι οι φόροι αυτοί επιβαρύνουν τον ιδιοκτήτη, ανεξάρτητα κατά κανόνα από την οικονομική κατάστασή του και τις προσωπικές συνθήκες του.

- Υπό προϋποθέσεις, ο φόρος επί της κατοχής περιουσίας δικαιολογείται, διότι η περιουσιακή κατάσταση του ατόμου αποτελεί στοιχείο της φοροδοτικής ικανότητάς του και διότι το ακίνητο αποφέρει είτε πραγματικό (ενοίκιο) είτε τεκμαρτό (διοικητικό) εισόδημα. Αποτέλει, επίσης, κίνητρο για την προσοδοφόρα αξιοποίηση του ακινήτου, ώστε να αποφέρει πρόσοδο επαρκή να εξυπηρετήσει τουλάχιστον τις δαπάνες συντήρησής του. Διαφορετικά είναι τελείως αντιπαραγωγική η υπερσυσσώρευση κεφαλαίων σε αδρανείς μορφές επένδυσης, όπως συνέβη κατά κόρον στην Ελλάδα τα τελευταία 40 χρόνια.
- Οι προϋποθέσεις όμως αυτές δεν πληρούνται σήμερα στην Ελλάδα, διότι η αγορά ακινήτων είναι σχεδόν «νεκρή», με αποτέ-

«Το "χαράτσι" επιβαρύνοντας κάθε ακίνητο ξεχωριστά, αδιακρίτως το ποιος είναι ο ιδιοκτήτης του, καταλήγει σε αντισυνταγματική εξομείωση ανόμοιων καταστάσεων»

λεσμα ο ιδιοκτήτης να είναι εγκλωβισμένος σε ένα τραγικό δίλημμα: Είτε να πουλήσει (αν μπορεί) το ακίνητο σε ευτελή τιμή για να εξοφλήσει τον υψηλό φόρο, είτε να διακράτησε ένα οικονομικά σούμφορο περιουσιακό στοιχείο επιβαρυνόμενος εσάει με τον φόρο. Αλλά και η διακράτηση ενός ακινήτου (πλην βέβαια της πρώτης κατοικίας) προϋποθέτει ότι ο ιδιοκτήτης έχει επαρκές εισόδημα για να καταβάλλει τον φόρο, πράγμα που δεν ισχύει για μεγάλες κατηγορίες του πληθυσμού (άνεργοι, χαμηλοεισοδηματίες, συνταξιούχοι, πολύτεκνοι κ.λπ.).

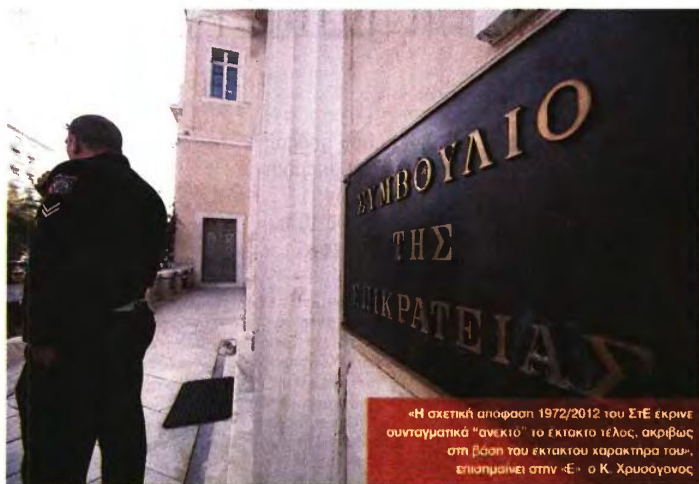
● Η υπερφορολόγηση των ακινή-

των «παγώνει» την οικοδομική δραστηριότητα και οδηγεί στην απώλεια εκατοντάδων χιλιάδων θέσεων εργασίας στον τομέα αυτό, με δυσμενείς επιπτώσεις στη ζήτηση και το ΑΕΠ. Κάτι τέτοιο θα δικαιολογείτο μόνο στην περίπτωση που είχαμε στροφή των λιμναζόντων κεφαλαίων σε άλλες πιο παραγωγικές μορφές επενδύσεων, πράγμα όμως που δεν συμβαίνει σήμερα.

● Ο νέος φόρος ακινήτων εισάγει μια σειρά από ανισότητες στο φορολογικό σύστημα: Τα αγροτικά ακίνητα ευνοούνται σε βάρος των αστικών, οι ιδιοκτήτες των ακινήτων που έχουν συνάψει στεγαστικά δάνεια δυσχεραίνονται στην εξυπηρέτησή των εν λόγω δανείων, τα οικοπέδα και τα κενά διαμερίσματα επιβαρύνονται δυσανάλογα, οι αντικειμενικές αξίες είναι υψηλότερες από τις πραγματικές κ.ο.κ.

Ως Έλληνας φορολογούμενος, αλλά και ως καθηγητής ποια εναλλακτική λύση θα προτείνετε; Υπάρχει άλλος δικαιότερος τρόπος ώστε να εξελεηφθούν οι παραλογισμοί του ενιαίου φόρου στα ακίνητα;

Η υπερφορολόγηση των ακινήτων θα μπορούσε να έχει αποφευχθεί αν η πολιτική εξουσία είχε τη θέληση να την ικανότητα να περιορίσει τη φοροδιαφυγή. Οι πολίτες οφείλουν σήμερα στο κράτος 62 δισ. ευρώ, εκ των οποίων 20-30 δισ. ευρώ είναι εισπράγμα αν λειτουργούσε αποτελεσματικό ο φοροεισπρακτικός μηχανισμός. Θα μπορούσε, επίσης, να εκσυγχρονιστεί και να περιοριστεί τον υπεράριθμο δημόσιο τομέα, να προωθήσει ταχύτερα τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και τις ιδιωτικοποιήσεις, να καταστείλει τα φαινόμενα αδιαφάνειας και διαφθοράς κ.ο.κ., εξοικονομώντας έτσι πολύτιμους πόρους. Δεδομένου ότι τα ανωτέρω δεν υλοποιούνται, η επιβολή του νέου φόρου επί των ακινήτων ερμηνεύεται ως «αναγκαίο κακό» για την κάλυψη του δημοσιονομικού κενού και, στο βάθος του ορίζοντα, για την εξάλειψη του κινδύνου εξόδου της χώρας από την Ευρωζώνη.

«Η σχετική απόφαση 1972/2012 του ΣτΕ εκρίνε συνταγματικό "ανεκτό" το έκτακτο τέλος, ακριβώς στη βάση του έκτακτου χαρακτήρα του», επικριμάει στην «Ε» ο Κ. Χρυσόγονος

3. ΠΟΛΥΤΕΚΝΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΜΕΡΑ ΜΕΣΗΜΕΡΙ ΧΤΥΠΟΥΝ ΤΩΡΑ ΟΙ ΛΗΣΤΕΣ...

Μέσο: .....ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Ημ. Έκδοσης: ...18/11/2013 Ημ. Αποδελτίωσης: ...23/11/2013

Σελίδα: 10

ΠΗΡΑΝ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΤΙΣ ΒΕΡΕΣ ΚΑΙ ΕΣΠΑΣΑΝ ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ ΠΑΙΔΙΚΟ ΚΟΥΜΠΑΡΑ...

Πολύτεκνες οικογένειες μέρα μεσημέρι χτυπούν τώρα οι ληστές στην Τριφυλία!

ΣΕ ΕΝΑ ΣΥΡΤΑΡΙ βρήκαν μετρητά ύψους 4.500 ευρώ που φύλαγαν οι γονείς, ενώ άρπαξαν και όσα κοσμήματα και χρυσαφικά βρήκαν και μαζί με αυτά τις... βέρες του ζευγαριού! "Γης Μαδιάμ" τα έκαναν οι διαρρήκτες με... σύνδρομο καταστροφής που εισέβαλαν στο σπίτι μιας πολύτεκνης οικογένειας στη "Σταφιδόβρυση" Κυπαρισσίας και άρπαξαν όλες τις οικονομίες της! Οι κακοποιοί βρήκαν κάλυψη από την έντονη βροχόπτωση και διέλυσαν το σπίτι, ενώ άρπαξαν μέχρι και τον... κουμπάρο του μικρότερου παιδιού!

Ο ιδιοκτήτης του σπιτιού με τη σύζυγό του και τον έναν από τους γιους τους έλειπαν στα χω-

ράφια, ο άλλος γιος τους βρισκόταν στο λογιστικό γραφείο που διατηρεί στην πόλη και η κόρη τους ήταν στο σχολείο της. Έτσι,

οι εισβολείς παραβίασαν εύκολα μια πόρτα στο πίσω μέρος του σπιτιού, μπήκαν μέσα και το έκαναν άνω-κάτω προκαλώντας ζημιές σε έ-

πιπλα και αντικείμενα καθώς αναζητούσαν χρήματα! Σε ένα συρτάρι βρήκαν μετρητά ύψους 4.500 ευρώ που φύλαγαν οι γονείς, ενώ άρπαξαν και όσα κοσμήματα και χρυσαφικά βρήκαν και μαζί με αυτά τις βέρες του ζευγαριού!

Όμως, δεν τους φάνηκαν αρκετά και έσπασαν ακόμη και τον κουμπάρο για να αρπάξουν τα κέρματα που περιείχε, ενώ άρπαξαν και ένα μικρό πορτοφολάκι από το οποίο πήραν γύρω στα 20 ευρώ! Τα θύματα ενημέρωσαν το αστυνομικό τμήμα της περιοχής όταν επέστρεψαν και βρήκαν το σπίτι λεηλατημένο και οι ερευνες για τον εντοπισμό των δράστηων βρίσκονται σε εξέλιξη

Γ. Μπ.

4. ΜΑΘΗΜΑ ΓΟΝΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΥΣ (16 11 13)

Μέσο: . . . . . ΠΡΩΙΝΑ ΝΕΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ημ. Έκδοσης: . . . 16/11/2013 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 23/11/2013

Σελίδα: 6

Μάθημα γονέων στους Πολύτεκνους

«Όταν η δυσκολία του παιδιού μας να μάθει συναντά τη δική μας δυσκολία» είναι το θέμα του μαθημιατος του Νοεμβρίου που πραγματοποιεί ο Σύλλογος Πολύτεκνων Γονέων νομού Ιωαννίνων τη Δευτέρα 18 Νοεμβρίου, στις 8.15 το βράδυ, στην αίθουσα Τελετών του 7ου Δημοτικού Σχολείου (πλατεία Ομήρου).

Ομιλήτρια θα είναι η επίκουρη καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Ευαγγελία Καρυγιαννοπούλου. Θα ακολουθήσει συζήτηση.